

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 8Cob/62/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3108214439
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Legerská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3108214439.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Legerskej a členiek senátu JUDr. Ivety Záleskej a Mgr. Ivany Šlesarovej v právnej veci žalobcu: BLUECUBE, s.r.o. so sídlom Dvořákovo nábřeží 8/A, Bratislava, IČO: 44 079 583, právne zastúpeného: Z. P. J., advokát, O. J. X/A, G., proti žalovanému: Trenčianska vodohospodárska spoločnosť, a.s. so sídlom 1. mája 11, Trenčín, IČO: 36 306 410, právne zastúpenému: A3 advokátska kancelária, s.r.o., Partizánska 25, Trenčín, IČO: 36 735 311, v spore o zaplatenie 477.000 Eur s príslušenstvom o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 36Cb/9/2017-565 zo dňa 18. apríla 2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Odvolací súd žalovanému **p r i z n á v a** proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol v celom rozsahu žalobu, ktorou sa žalobca proti žalovanému domáhal zaplatenia 477.000 Eur s príslušenstvom a žalovanému priznal náhradu 100 % trov konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že pôvodní žalobcovia Poľnohospodárske družstvo Dolné Srnie so sídlom 916 41 Dolné Srnie, IČO 17 642 566, Poľnohospodárske družstvo Čachtice so sídlom Čachtice, IČO 00 206 79 a spoločnosť PASIA spol. s.r.o. so sídlom Ľ. Podjavorinskej 2513/3A, Nové Mesto nad Váhom, IČO 31 422 900 sa domáhali náhrady majetkovej ujmy tvrdiac, že boli preukázateľne obmedzení v hospodárení na pozemkoch nachádzajúcich sa v ochranných pásmach vodárenských zdrojov, za čo im v zmysle príslušných právnych predpisov patrí náhrada majetkovej ujmy v primeranom rozsahu, ktorú im je povinný poskytnúť žalovaný. Konania o nárokoch pôvodných žalobcov sa na súde prvej inštancie najskôr viedli pod sp. zn. 36Cb/202/2008 a sp. zn. 36Cb/357/2008. Uznesením č. k. 36Cb/202/2008-77 zo dňa 24.10.2008, súd prvej inštancie pripustil, aby do konania na miesto pôvodných žalobcov 1/, 2/, teda na miesto Poľnohospodárskeho družstva Dolné Srnie so sídlom 916 41 Dolné Srnie, IČO 17 642 566 a Poľnohospodárskeho družstva Čachtice so sídlom Čachtice, IČO 00 206 79 vstúpil žalobca. Uznesením č. k. 36Cb/357/2008-76 zo dňa 11.02.2009, súd prvej inštancie pripustil, aby do konania na miesto pôvodného žalobcu - spoločnosti PASIA spol. s.r.o. so sídlom Ľ. Podjavorinskej 2513/3A, Nové Mesto nad Váhom, IČO 31 422 900 vstúpil žalobca. K zmene na strane žalobcu došlo na základe návrhov pôvodných žalobcov v dôsledku uzavretia zmlúv o postúpení ich pohľadávok na spoločnosť BLUECUBE, s.r.o. so sídlom Dvořákovo nábřeží 8/A, Bratislava, IČO: 44 079 583, teda na terajšieho žalobcu. Uznesením prvoinstančného súdu č. k. 36Cb/202/2008-230 zo dňa 17.01.2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť 31.01.2011, boli konania vedené Okresným súdom Trenčín pod sp. zn. 36Cb/357/2008 a sp. zn. 36Cb/202/2008 spojené na spoločné konanie, ktoré sa ďalej viedlo pod sp.

zn. 36Cb/202/2008. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že rozhodnutím č. k. OPLVH - 786/H/1973- voda zo dňa 20.03.1973 Okresný národný výbor v Trenčíne, odbor poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva ako miestne príslušný vodohospodársky orgán na základe žiadosti Západoslovenských vodární a kanalizácii p.r. Bratislava, okresného hygienika, ako aj v zmysle ust. § 5 nar. Ministerstva zdravotníctva

č. 87/53 Zb. o hygienickoepidemiologickej ochrane vody určil ochranné pásmo I. a II. okolo vodných zdrojov Teplička v Čachticiach, a to presným vymedzením priebehu ochranného pásma I., II. a určením obmedzení súvisiacich s ochranou týchto vodných zdrojov. Rozhodnutím č. PLVH-4/1875/1987-8 zo dňa 08.02.1989 Západoslovenský krajský národný výbor v Bratislave, odbor poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva ako vecne príslušný vodohospodársky orgán zrušil rozhodnutie č.j. 786/4/1973 zo dňa 20.03.1973, odboru PLVH Okresného národného výboru v Trenčíne a určil pásma hygienickej ochrany vodného zdroja v Čachticiach s vymedzením priebehu ochranného pásma I., II. Dňa 12.08.1996 udelil Okresný úrad Trenčín, odbor životného prostredia - I. pre Západoslovenské vodárne a kanalizácie š.p. Bratislava povolenie pod č. ŽP TN 1813/1996-VH na nakladanie s vodami podľa § 8 ods. 1 písm. b) zák. č. 138/1973 Zb. v znení neskorších predpisov na odber podzemnej vody z Vodného zdroja Čachtice za určených podmienok. Rozhodnutím F2002/00638-003/ZPP zo dňa 05.03.2002 Okresný úrad v Trenčíne, odbor životného prostredia udelil žiadateľovi Trenčianske vodárne a kanalizácie, a.s. Trenčín povolenie na nakladanie s vodami podľa § 8 ods. 1 písm. b) zák. č. 138/1973 Zb. v znení neskorších predpisov na odber podzemnej vody z vodného zdroja Štvrtok nad Váhom za určených podmienok. Podľa odborného posudku Slovenského hydrometeorologického ústavu

č. 304-4224/2008/9958 zo dňa 16.06.2008, v ochranných pásmach vodárenských zdrojov Čachtice a Štvrtok nad Váhom sa nachádza 19 odberných miest, pričom najväčším odberateľom pitnej vody z uvedených zdrojov je Trenčianska vodohospodárska spoločnosť a.s. a je zároveň jediným odberateľom, ktorého ročný odber presahuje v priemere 1,0 l.s-1. Pre najvýznamnejšie zdroje, a to Teplička 2 HP-2/113136 je od 12.08.1996 platné vodohospodárske povolenie č. ZP TN 1813/1996-VH a HS-9/166603 je od 05.03.2002 platné povolenie F 2002/00638-003/ZPP. Z odborného posudku č. 598/04-2010-sekr. vyplynulo, že Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy, Bratislava zo dňa 03.02.2010 deklaroval, že Poľnohospodárske družstvo Dolné Srnie v ochranných pásmach vodárenských zdrojov

v lokalite Dolné Srnie hospodáril v jednotlivých rokoch na kultúrnych dieloch LPIS

v nasledovných výmerách: 2004 - 510,44 ha; 2005 - 812,46 ha; 2006 - 513,05 ha; 2007 - 517,02 ha, 2008 - 520,88 ha a 2009 - 512,54 ha. Podľa vyjadrenia Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Žilina zo dňa 08.02.2010 Poľnohospodárske družstvo Dolné Srnie nevystupovalo v rokoch 2004 až 2009 ako účastník konania v žiadnom správnom konaní SIŽP, IŽP Žilina, OIOV prebiehajúcim podľa ustanovení zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v platnom znení (vodný zákon). Podľa vyjadrenia Obvodného úradu životného prostredia v Novom Meste nad Váhom zo dňa 22.02.2010, v rokoch 2004-2009 nebolo voči Poľnohospodárskemu družstvu Dolné Srnie, nachádzajúcemu sa v II. PHO vodného zdroja Teplička - Čachtice iniciované žiadne konanie z titulu porušenia režimu hospodárenia a zníženia akosti a nezávadnosti tohto vodného zdroja, ktorého pásma hygienickej ochrany boli stanovené rozhodnutím Západoslovenského krajského národného výboru v Bratislave pod č. PLVH-4/1875/1987-8 zo dňa 08.02.1989.

V odbornom posudku č. 599/04-2010-sekr. Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy, Bratislava zo dňa 11.02.2010 deklaroval, že Poľnohospodárske družstvo Čachtice

v ochranných pásmach vodárenských zdrojov v lokalite Čachtice hospodáril v jednotlivých rokoch na kultúrnych dieloch LPIS v nasledovných výmerách: 2004 - 939,18 ha; 2005 - 940,37 ha; 2006 - 938,65 ha; 2007 - 938,54 ha, 2008 - 939,40 ha. Podľa vyjadrenia Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Žilina zo dňa 08.02.2010 Poľnohospodárske družstvo Čachtice nevystupovalo v rokoch 2004 až 2009 ako účastník konania v žiadnom správnom konaní SIŽP, IŽP Žilina, OIOV prebiehajúcim podľa ustanovení zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v platnom znení (vodný zákon). Podľa vyjadrenia Obvodného úradu životného prostredia v Novom Meste nad Váhom zo dňa 22.02.2010, v rokoch 2004-2009 nebolo voči PASIA, spol. s r.o., nachádzajúcemu sa v II. PHO vodného zdroja Teplička - Čachtice iniciované žiadne konanie z titulu porušenia režimu hospodárenia a zníženia akosti a nezávadnosti tohto vodného zdroja, ktorého pásma hygienickej ochrany boli stanovené rozhodnutím Západoslovenského krajského národného výboru v Bratislave pod č. PLVH-4/1875/1987-8 zo dňa 08.02.1989. V odbornom posudku

č. 600/04-2010-sekr. Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy, Bratislava zo dňa 16.02.2010 deklaroval, že Poľnohospodárske družstvo Pasia, spol. s r.o., IČO 31 422 900

v ochranných pásmach vodárenských zdrojov v lokalite Beckov, Čachtice a Dolné Srnie hospodáril v jednotlivých rokoch na kultúrnych dieloch LPIS v nasledovných výmerách: 2004 - 403,9 ha; 2005 - 400,7 ha; 2006 - 389,5 ha; 2007 - 333,4 ha, 2008 - 311 ha. Podľa vyjadrenia Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Žilina zo dňa 08.02.2010, PASIA spol. s r.o. nevystupovala v rokoch 2004 až 2009 ako účastník konania v žiadnom správnom konaní SIŽP, IŽP Žilina, OIOV prebiehajúcim podľa ustanovení zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v platnom znení (vodný zákon). Podľa vyjadrenia Obvodného úradu životného prostredia v Novom Meste nad Váhom zo dňa 22.02.2010, v rokoch 2004-2009 nebolo voči PASIA spol. s r.o., nachádzajúcej sa v II. PHO vodného zdroja Teplička - Čachtice iniciované žiadne konanie z titulu porušenia režimu hospodárenia a zníženia akosti a nezávadnosti tohto vodného zdroja, ktorého pásma hygienickej ochrany boli stanovené rozhodnutím Západoslovenského krajského národného výboru v Bratislave pod č. PLVH-4/1875/1987-8 zo dňa 08.02.1989. Súd prvej inštancie pri právnom posúdení veci vychádzal z ustanovení § 19 ods. 1, 2, zák. č. 138/1973 Zb. o vodách v znení účinnom do 01.06.2002, z čl. I. § 57 ods. 1, 3, § 28 ods. 6, 7 zák. č. 184/2002 Z.z. o vodách v znení účinnom do 01.07.2004, z § 6 ods. 4, 7 zák. č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení účinnom do 01.05.2004, ďalej z ustanovení § 1 ods. 2, § 80 ods. 1, 3, § 30 ods. 2, § 32 ods. 6 zák. č. 364/2004 Z.z. o vodách účinného od 01.07.2004, z § 2 ods. 1, 2, 3 nariadenia vlády SR č. 438/2005 Z.z. o podrobnostiach obsahu žiadosti o úhradu náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania pozemku a o spôsobe výpočtu náhrady účinného od 01.10.2005 v znení účinnom do 01.02.2014, z § 11 ods. 1, 2 zák. č. 504/2003 Z.z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov v znení neskorších predpisov, ako aj z ustanovení § 441, § 524 ods. 1, 2, § 526 ods. 1, 2 Obč. zák. Prioritne sa zaoberal posúdením dôvodnosti námietky vznesenej žalovaným o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu resp. jeho predchodcov - pôvodných žalobcov, a to jednak z hľadiska oprávnenosti pôvodných žalobcov ako nájomcov poľnohospodárskych pozemkov uplatniť si náhradu majetkovej ujmy, ktorá im mala vzniknúť v dôsledku obmedzenia hospodárenia na poľnohospodárskych pozemkoch nachádzajúcich sa v ochranných pásmach vodárenských zdrojov a tiež z hľadiska platnosti zmlúv o postúpení pohľadávok, ktorými nárok na náhradu majetkovej ujmy postúpili pôvodní žalobcovia na terajšieho žalobcu. Vychádzal zo zistenia, že predmetom sporu bola náhrada majetkovej ujmy, ktorá mala pôvodným žalobcom Poľnohospodárske družstvo Dolné Srnie a Poľnohospodárske družstvo Čachtice spolu v sume 384.000,- Eur a pôvodnému žalobcovi PASIA spol. s r.o. v sume 93.000,- Eur vzniknúť v dôsledku obmedzenia hospodárenia na poľnohospodárskych pozemkoch, nachádzajúcich sa v ochranných pásmach vodárenských zdrojov, a to za obdobie od 01.05.2004 do 12.05.2010. Pôvodní žalobcovia ako postupcovia mali predmetné pohľadávky postúpiť žalobcovi ako postupníkov. Prvoinštančný súd posúdil predmetný vzťah medzi stranami sporu, resp. ich právnymi predchodcami v zmysle § 261 ods. 1 Obch. zák., ktorý sa spravoval Obchodným zákonníkom a v období od 01.05.2004 do 30.06.2004 zákonom č. 184/2002 Z.z. o vodách v znení účinnom do 30.06.2004 a v období od 01.07.2004 do 12.05.2010 zákonom č. 364/2004 Z.z. o vodách v tom čase platnom a účinnom znení. Konštatoval, že ochrana vodných pomerov a vodárenských zdrojov bola upravená v piatej časti označených vodných zákonov, pričom ust. § 26 zák. č. 184/2002 Z.z. a ust. § 28 zák. č. 364/2004 Z.z. v znení účinnom do 14.01.2015 stanovili všeobecné povinnosti ochrany vodných pomerov a vodárenských zdrojov, a to vlastníkom, správcovi alebo nájomcovi poľnohospodárskych pozemkov, s tým, že zároveň stanovili legislatívnu skratku - vlastníkom, správca alebo nájomca (ďalej len „vlastník“) poľnohospodárskych pozemkov. Preto dôvodil, že pokiaľ sa ďalej v piatej časti označených zákonov uvádza pojem „vlastník“, má sa tým na mysli aj správca alebo nájomca poľnohospodárskych pozemkov, na základe čoho možno vyvodiť odôvodnený záver, že pokiaľ ustanovenia § 28 ods. 6 zák. č. 184/2002 Z.z. v znení účinnom do 30.06.2004 a § 32 ods. 6 zák. č. 364/2004 Z.z. v znení účinnom do 14.01.2015 upravujú náhradu majetkovej ujmy vlastníka, v zmysle predmetnej legislatívnej skratky sa tieto ustanovenia vzťahujú aj na správcu a nájomcu poľnohospodárskych pozemkov. Vzhľadom k tomu boli nájomcovia poľnohospodárskych pozemkov oprávnení uplatniť si náhradu majetkovej ujmy v zmysle § 28 ods. 6 zák. č. 184/2002 Z.z. o vodách v znení účinnom do 30.06.2004 a § 32 ods. 6 zák. č. 364/2004 Z.z. v znení účinnom do 15.01.2015, a preto námietka žalovaného o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie pôvodných žalobcov, resp. žalobcu nebola dôvodná. V tejto súvislosti prvoinštančný súd poukázal aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/212/2015 zo dňa 04.05.2017 a rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/232/2017 zo dňa 07.12.2017, v podľa ktorých sa tiež aj nájomca poľnohospodárskych pozemkov považuje za osobu oprávnenú na uplatnenie predmetnej majetkovej ujmy. Vo vzťahu k rozsudkom Okresného súdu Trenčín č. k. 39Cb/212/2010-351 zo dňa 07.11.2016 a č. k.

36Cb/90/2008-655 zo dňa 15.10.2012, ako aj k rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 27Cob/2/2013-686 zo dňa 15.10.2012, o ktoré žalovaný opieral svoj právny názor a nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu ako nájomcu, súd prvej inštancie poukázal na to, že právny názor súdu, vyslovený v tomto spore, o oprávnení nájomcu na uplatnenie práva na náhradu na náhradu predmetnej majetkovej ujmy vyplýva aj

z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 212/2015 zo dňa 04.05.2017, teda

z rozhodnutia vydaného dovolacím súdom, a to až po vydaní žalovaným predložených predmetných súdnych rozhodnutí. Zdôraznil, že rovnaký právny názor ako dovolací súd vyslovil aj Krajský súd Prešov v rozsudku sp. zn. 6Co/20/2010 zo dňa 25.01.2011, Krajský súd Košice už v rozsudku sp. zn. 2Cob/175/2012 zo dňa 20.09.2013, a tiež Krajský súd Nitra v rozsudku sp. zn. 9Co/232/2017 zo dňa 07.12.2017. Pokiaľ žalovaný v spore namietal nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu aj z dôvodu neplatnosti predmetných zmlúv

o postúpení žalovaných pohľadávok, a to pre neurčitosť a nezrozumiteľnosť predmetu postúpenia, aj túto námietku súd prvej inštancie posúdil ako nedôvodnú, keď konštatoval, že v zmluvách špecifikované postúpené pohľadávky boli určité, identifikovateľné, nakoľko išlo o pohľadávky identifikované označením súdneho konania, ktorého boli predmetom; jednotlivými zmluvami o postúpení pohľadávky, vrátane ich zmluvných strán; právnym dôvodom (náhrada majetkovej ujmy, škody a nákladov postupcov za obdobie od 01.05.2004 do 12.05.2010 z dôvodu obmedzenia hospodárenia postupcov na poľnohospodárskych pozemkoch v ochranných pásmach vodárenských zdrojov, zriadených na základe konkrétnych rozhodnutí). Poukázal pritom aj na rozsudok sp. zn. 9Co/232/2017 zo dňa 07.12.2017, v ktorom Krajský súd v Nitre zaujal rovnaký právny názor pri posudzovaní platnosti postúpenia pohľadávky, pričom vychádzal z obdobného skutkového stavu. Bez ohľadu na nedôvodnosť argumentácie žalovaného však súd prvej inštancie dospel k záveru o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Uviedol, že žalobca svoju aktívnu vecnú legitímáciu odvodzoval z právneho postavenia pôvodných žalobcov ako nájomcov poľnohospodárskych pozemkov v predmetných ochranných pásmach vodárenských zdrojov, pričom poukazoval na rozhodnutie Okresného národného výboru v Trenčíne, odbor poľnohospodárstva, lesného

a vodného hospodárstva č. OPLVH-786/H/1973-voda zo dňa 20.03.1973; rozhodnutie Západoslovenského krajského národného výboru v Bratislave, odbor poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva PLVH-4/1875/1987-8 zo dňa 08.02.1989; rozhodnutie Okresného úradu v Novom Meste nad Váhom H-H/2003/00179/HD1 zo dňa 10.03.2003

a zoznam parciel podľa pásiem ohrozenia podzemných vôd Čachtice. Prvoinstančný súd však zdôraznil, že ani z označených rozhodnutí, ani zo zoznamu parciel však nájomný vzťah pôvodných žalobcov k poľnohospodárskym pozemkom, nachádzajúcim sa v ochranných pásmach vodárenských zdrojov určených uvedenými rozhodnutiami, nevyplýva. Okrem toho, pôvodnými žalobcami boli Poľnohospodárske družstvo Dolné Srnie, Poľnohospodárske družstvo Čachtice a PASIA spol. s r.o., pričom svoje právo si uplatnili v dvoch súdnych konaniach pod sp. zn. 36Cb/202/2008 a 36Cb/357/2008. Napriek tomu však v oboch konaniach predložili totožný Zoznam parciel podľa pásiem ohrozenia podzemných vôd Čachtice. Z uvedeného zoznamu pritom nie sú zrejmé katastrálne územia, v ktorých sa majú jednotlivé pozemky nachádzať, ani vodárenské zdroje, resp. konkrétne ochranné pásma vodárenských zdrojov, v rámci ktorých by sa mali tieto pozemky nachádzať. Totožnosť zoznamu parciel, predloženého v dvoch súdnych konaniach, v ktorých si uplatnili právo na náhradu majetkovej ujmy tri právnické osoby tak vyvoláva dojem, že si všetci pôvodní žalobcovia uplatnili právo na náhradu majetkovej ujmy za rovnaké pozemky. Ďalej poukázal na to, že pôvodní žalobcovia, ani žalobca neoznačili konkrétne pozemky, za ktorých obmedzené užívanie si uplatnili majetkovú ujmu, preto nebolo možné posúdiť, či sa pozemky, za ktoré bola uplatnená náhrada majetkovej ujmy, skutočne v žalovanom období nachádzali

v predmetných ochranných pásmach vodárenských zdrojov, či bol žalobca ich nájomcom a či ich skutočne užíval. Uviedol, že i keď ochranné pásma vodárenských zdrojov boli

v predmetných rozhodnutiach určené iba topografickým opisným spôsobom, táto skutočnosť nebráni identifikácii ich skutočnej rozlohy, a to napr. pomocou geometrického plánu, nezávislým geodetom alebo katastrálnym úradom verifikovanou grafickou identifikáciou pozemkov, ktorá by preukazovala aj presnú výmeru pozemkov v ochranných pásmach, a pri ktorej by bolo možné zistiť a identifikovať aj pozemky, ktoré do jednotlivých ochranných pásiem patria. Pokiaľ žalobca na pojednávaní dňa 14.07.2017 uviedol, že v prípade potreby môže súdu predložiť nájomné zmluvy k jednotlivým pozemkom, avšak napriek predbežnému skutkovému a právnemu posúdeniu veci, v rámci ktorého súd konštatoval, že predbežne nebolo preukázané, že by pôvodní žalobcovia boli vlastníckymi alebo nájomcami predmetných pozemkov, a uplatneniu sudcovskej koncentrácie konania v zmysle § 153 ods. 1, 2 CSP uznesením vyhláseným

na pojednávaní dňa 14.07.2017, žalobca predmetné nájomné zmluvy (s výnimkou dvoch zmlúv) nepredložil. Preto súd prvej inštancie skonštatoval, že žalobca v spore nepreukázal, za aké pozemky si uplatnil žalovanú náhradu majetkovej ujmy; že bol v spornom období nájomcom takýchto pozemkov, reálne ich v žalovanom období užíval a že sa skutočne v danom období tieto pozemky nachádzali v ochranných pásmach vodárenských zdrojov. Odborné posudky Výskumného ústavu pôdoznanectva a ochrany pôdy, nepovažoval za dôkazy postačujúce na preukázanie uvedeného, nakoľko neobsahujú priame údaje o uvedených skutočnostiach; netýkajú sa celého žalovaného obdobia (napr. sú len do roku 2009, 2008); deklarujú len výmery kultúrnych dielov, ktoré mali pôvodní žalobcovia obhospodarovať v ochranných pásmach vodárenských zdrojov, pričom vychádzajú z deklarácie poľnohospodárskych pozemkov uvedených žalobcom v objednávke odborného posudku, ktoré však v spore preukázané neboli, pričom nebolo preukázané, že by pôvodní žalobcovia predmetné pozemky skutočne užívali. Taktiež nie je zrejmé, z akej rozlohy ochranných pásiem vodárenských zdrojov (aké boli podklady dodané Výskumným ústavom vodného hospodárstva) Výskumný ústav pôdohospodárstva a ochrany pôdy vychádzal. Ďalej súd prvej inštancie dôvodil tým, že žalobca v spore v zmysle § 28 ods. 6 zák. č. 184/2002 Z.z. o vodách v znení účinnom do 30.06.2004 (pre žalované obdobie od 01.05.2004 do 30.06.2004) a § 32 ods. 6 zák. č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení účinnom do 14.01.2015 (pre žalované obdobie od 01.07.2004 do 12.05.2010) nepreukázal existenciu tvrdenej majetkovej ujmy, keď nepreukázal, že pôvodní žalobcovia skutočne hospodárili, a aj rešpektovali (dodržiavali) všetky obmedzenia na tom - ktorom pozemku s výmerou patriacou do ochranného pásma vodárenských zdrojov. Podľa názoru prvoinštančného súdu čestné prehlásenie Poľnohospodárskeho družstva Čachtice zo dňa 10.04.2012 o tom, že v žalovanom období sa dodržali obmedzujúce opatrenia z predmetných rozhodnutí o určení ochranných pásiem, ako aj zákonné obmedzenia obhospodarovania a postupovalo sa výlučne v intenciách uvedených obmedzení, nepreukazuje skutočné hospodárenie a nevyplýva z neho rešpektovanie konkrétneho obmedzenia hospodárenia v príslušnom ochrannom pásme. Uvedené nepreukazujú ani vyjadrenia kontrolných orgánov o neinicovaní žiadnych správnych konaní voči pôvodným žalobcom pre porušenie obmedzení, pretože z nich z určitosťou nevyplýva, že by dodržiavané boli, ale iba to, že prípadné nedodržiavania neboli sankcionované. Žalobca taktiež nepreukázal výšku žalobou uplatnenej náhrady majetkovej ujmy, ani nezdôvodnil jej spôsob výpočtu. V zmysle § 28 ods. 6 zák. č. 184/2002 Z.z. o vodách v znení účinnom do 30.06.2004 a § 32 ods. 6 zák. č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení účinnom do 14.01.2015 nájomcovi patrí náhrada majetkovej ujmy len v primeranom a preukázanom rozsahu a len za preukázané obmedzenia užívania pozemkov v ochranných pásmach vodárenských zdrojov. Na preukázanie uvedených skutočností nepostačovali čestné prehlásenia Poľnohospodárskeho družstva Čachtice o tom, že mu nebola znížená daň z predmetných nehnuteľností, ani že mu neboli poskytnuté žiadne dotácie, finančné príspevky zo štátneho rozpočtu, majetková ujma alebo iná náhrada v žalovanom období, nakoľko označené skutočnosti predstavujú len niektoré z mnohých faktorov ovplyvňujúcich výšku náhrady majetkovej ujmy. Pokiaľ žalobca na vyčíslenie majetkovej ujmy navrhol vykonať znalecké dokazovanie, súd prvej inštancie uviedol, že nepochybne na posúdenie vzniknutej majetkovej ujmy by boli potrebné odborné poznatky, avšak pre znalecké dokazovanie je nevyhnutné, aby boli tvrdené a preukázané skutočnosti, ktoré majú byť východiskom pre vypracovanie posudku. Vzhľadom k tomu, že v tomto spore žalobca neuviedol, ani nepreukázal, ktorých pozemkov a v akej výmere sa uplatnené právo týka, ani konkrétne obmedzenia hospodárenia na predmetných poľnohospodárskych pozemkoch, súd znalecké dokazovanie nenariadil, keďže za danej dôkaznej situácie by bolo neefektívne a neopodstatnené. Žalobca tiež nepreukázal, že by pôvodní žalobcovia za účelom dodržiavania režimu ochranných pásiem zo svojich prostriedkov vynaložili náklady na dodržiavanie základných povinností, vyplývajúcich im z predmetných rozhodnutí o určení ochranných pásiem vodárenských zdrojov. Žalobca, resp. pôvodní žalobcovia v spore len všeobecne (bez ďalšej nevyhnutnej špecifikácie a konkretizácie) uviedli, že vynaložili zo svojich prostriedkov náklady na dodržiavanie základných povinností, vyplývajúcich z rozhodnutí, a to v súvislosti s tým, aby bol režim ochranných pásiem vodárenských zdrojov dodržiavaný. Označili síce rozhodnutia, ktorými bolo rozhodnuté o ochranných pásmach a uviedli, že pôvodným žalobcom vznikla majetková ujma, napriek predbežnému skutkovému a právnomu posúdeniu sporu, podanému na pojednávaní dňa 14.07.2017 však nezrejmili, a ani na ozrejenie nepredložili žiadne právne relevantné dôkazy na preukázanie, že pôvodní žalobcovia užívali pozemky (ktoré konkrétne), akým právnym titulom, v akých konkrétnych rozlohách,

v ktorých konkrétnych pásmach. Neuviedli, ani nepreukázali, v čom, akým konkrétnym spôsobom a v akom rozsahu boli obmedzovaní v hospodárení konkrétnych (a ktorých) ochranných pásmach, na ktorých konkrétnych pozemkoch, aké konkrétne obmedzujúce opatrenia museli dodržiavať a či ich aj dodržiavali, aké konkrétne náklady skutočne, reálne vynakladali. Nebolo teda preukázané, ktoré konkrétne pozemky pôvodní žalobcovia užívali a akým konkrétnym spôsobom, ani že boli v užívaní obmedzovaní a ako. Pôvodní žalobcovia, ako aj žalobca, len všeobecne tvrdili, že boli pri svojej činnosti obmedzovaní. Žalobca nepreukázal, ktoré pozemky, v akej rozlohe, v akých ochranných pásmach pôvodní žalobcovia vôbec užívali, akým spôsobom, či vôbec museli nejaké obmedzenia a aké konkrétne strpieť, prípadne aké konkrétne viac náklady vynaložiť. Vzhľadom k tomu súd prvej inštancie dospel k záveru, že v spore nebol preukázaný základ žalovaného práva. Žalobca totiž v žalobe, ani v priebehu konania konkrétne neoznačil vodné zdroje, pri ktorých mali byť určené ochranné pásma, ktoré mali pôvodných žalobcov obmedzovať v hospodárení na poľnohospodárskych pozemkoch. V žalobe odkázal len na rozhodnutia o určení ochranných pásiem vodohospodárskych zdrojov, z ktorých vyplýva, že sa týkajú vodných zdrojov Teplička v Čachticiach, z čoho prvoinštančný súd, po prihladnutí na odborný posudok č. 304-4221/208/9958 zo dňa 16.06.2008, vyvodil, že predmet konania sa týka vodného zdroja Čachtice - Teplička 2HP-2/113136. Z odborného posudku Slovenského hydrometeorologického ústavu č. 304-4221/208/9958 zo dňa 16.06.2008 je zrejmé, že žalovaný bol ku dňu 16.06.2008 odberateľom pitnej vody z vodných zdrojov Čachtice - Teplička 2HP-2/113136 a Štvrtek nad Váhom - HŠ-9/166603. K uvedeným vodným zdrojom boli ku dňu 16.06.2008 platné vodohospodárske povolenia ZP TN 1813/1996-VH, a to pre vodný zdroj Čachtice od 12.08.1996, a č. F200/00638-003/ZPP platné pre vodný zdroj Štvrtek nad Váhom od 05.03.2002. Podľa § 28 ods. 7 zák. č. 184/2002 Z.z. o vodách v znení účinnom do 01.07.2004 náklady spojené s technickými úpravami a majetkovú ujmu znáša ten, kto vodárenský zdroj využíva na plnenie úloh. Vzhľadom k tomu, že v spore nebolo preukázané, že by žalovaný v období od 01.05.2004 do 30.06.2004 vodné zdroje Čachtice - Teplička 2HP-2/113136 a Štvrtek nad Váhom - HŠ-9/166603 využíval na plnenie úloh, nebola v zmysle § 28 ods. 7 zák. č. 184/2002 Z.z. o vodách v znení účinnom do 01.07.2004 preukázaná pasívna vecná legitímácia žalovaného v konaní o náhradu majetkovej ujmy za obdobie od 01.05.2004 do 30.06.2004. Prvoinštančný súd zohľadnil to, že vodohospodárske povolenie ZP TN 1813/1996-VH bolo vydané subjektu Západoslovenské vodárne a kanalizácie, š.p. pre vodný zdroj Čachtice a vodohospodárske povolenie č. F200/00638-003/ZPP bolo vydané obchodnej spoločnosti Trenčianske vodárne a kanalizácie, a.s., teda nie žalovanému. Odborný posudok č. 304-4221/208/9958 zo dňa 16.06.2008 nie je dôkazom odberu vody žalovaným z predmetných vodných zdrojov za obdobie od 01.05.2004 do 30.06.2004, nakoľko vychádzal z údajov o odberoch podzemných vôd, ktoré poskytovali užívatelia na základe povinnosti vyplývajúcej im zo zákona č. 364/2004 Z.z. účinného až od 01.07.2004. V konaní o náhradu majetkovej ujmy za obdobie od 01.07.2004 do 12.05.2010 mal súd prvej inštancie v zmysle § 32 ods. 6 zák. č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení účinnom do 14.01.2015 preukázanú pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného, a to odborným posudkom č. 304-4221/208/9958 zo dňa 16.06.2008, ktorý potvrdzuje, že žalovaný bol odberateľom pitnej vody z vodných zdrojov Čachtice - Teplička 2HP-2/113136 a Štvrtek nad Váhom - HŠ-9/166603. Pokiaľ žalovaný na pojednávaní dňa 14.07.2017 namietal nedostatok kompetencie Slovenského hydrometeorologického ústavu pre posúdenie toho, či niekto odoberá vodu z vodného zdroja, toto tvrdenie však nepreukázal.

V zmysle § 206 CSP tento subjekt možno považovať za odborne spôsobilú osobu oprávnenú podať odborné vyjadrenie, týkajúce sa odberateľov vody z vodných zdrojov. Z obsahu odborného posudku č. 304-4224/2008/9958 zo dňa 16.06.2008 je však zrejmé, že SHMÚ sa vyjadril k odberateľovi vody za obdobie od účinnosti zák. č. 364/2004 Z.z. (01.07.2004) ku dňu 16.06.2008, kedy bol posudok vyhotovený, a to napriek tomu, že v tabuľke č. 1 sú uvedené bilancie odberov z najvýznamnejších odberných miest len za rok 2006. Súd prvej inštancie uzavrel, že v konaní nebolo preukázané, za ktoré pozemky, v akej výmere si žalobca uplatnil náhradu majetkovej ujmy, a ani to, že tieto pozemky sa skutočne nachádzajú v ochranných pásmach vodárenských zdrojov, a že pôvodní žalobcovia tieto pozemky aj skutočne v rozhodnom období užívali, resp. na nich hospodárili a boli ich nájomcami. Nebolo teda preukázané, akých konkrétnych pozemkov súčasne spĺňajúcich podmienku, že sa nachádzajú v predmetných ochranných pásmach a boli skutočne obhospodarované pôvodnými žalobcami ako nájomcami, sa žalobou uplatnené práva týkajú, akú činnosť na nich konkrétne vykonávali počas rozhodného obdobia pôvodní žalobcovia, a či im vôbec nejaká ujma vznikla, a ak áno, či bola následkom dodržiavania obmedzení hospodárenia vyplývajúcich z režimu ochranných pásiem vodárenských zdrojov. Taktiež

nebolo zdôvodnené, ani preukázané, na základe čoho boli vyčíslené práva jednotlivých pôvodných žalobcov za žalobcom žalované obdobie. Súd prvej inštancie preto žalobu zamietol. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil ust. § 255 ods. 1 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich

skutočností, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Rozsudok prvoinštančného súdu označil za nesprávny, nezákonný a navyše aj arbitrárny, lebo je výsledkom zjavnej svojvôle súdu prvej inštancie a trpí vo svojej podstate nielen samotnou nepreskúmateľnosťou, ale dokonca aj zmätočnosťou, O arbitrárnosti pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom je možné uvažovať v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05,

I. ÚS 382/06). Uviedol, že prvoinštančný súd vyslovil právne závery, avšak nevysporiadal sa so skutočnosťami, zohľadnenie ktorých je nevyhnutné pre právne posúdenie veci

a rozhodol na základe nepodloženej právnej konštrukcie, ktorú navyše nedostatočne odôvodnil. Žalobca zdôraznil, že porušenie právnych noriem v dôsledku svojvôle

(napr. nerešpektovaním kogentnej normy) alebo v dôsledku interpretácie, ktorá je v zjavnom rozpore s princípom spravodlivosti, potom zakladá porušenie základných práv a slobôd. Poukázal na to, že medzi procesné záruky spravodlivého súdneho konania patrí nepochybne aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Právo na spravodlivý proces spravidla vyžaduje, aby rozhodnutie súdu bolo odôvodnené. Vyplýva to z potreby transparentnosti vykonávania spravodlivosti, ktorá je inherentná každému jurisdikčnému aktu. Odôvodnenie rozhodnutia je aj zárukou toho, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny. Je predpokladom toho, aby strany mohli účinne uplatňovať právo na opravné prostriedky. Napokon je predpokladom kontroly výkonu spravodlivosti zo strany verejnosti. Z praktického pohľadu to znamená, že súdy sú povinné odôvodniť svoje rozhodnutia, hoci túto povinnosť nemožno chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument bola daná podrobná odpoveď. Ak však ide

o argument, ktorý je pre vec rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (viď napríklad judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Van de Hurk v. Holandsko, Ruiz Torija v. Španielsko, Hiro Balani v. Španielsko, mutatis mutandis rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 56/01 a mnohé ďalšie). Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v Náleze sp. zn. III. ÚS 119103-30. Ústavný súd Slovenskej republiky už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 115/03). Podľa ustanovenia § 220 ods. 2 tretia veta CSP súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Žalobca zdôraznil, že predmetné súdne konanie bolo iniciované za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v príslušnom znení (ďalej len "OSP"). Podľa z ustanovenia § 79 ods. 1 OSP má návrh okrem všeobecných náležitostí obsahovať pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov, ktorých sa navrhovateľ dovoľáva, a musí byť z neho zrejmé, čoho sa navrhovateľ domáha. Na rozdiel od v súčasnosti platného a účinného ustanovenia

§ 132 ods. 2 CSP, bolo v zmysle OSP prípustné splniť požiadavku opísania rozhodujúcich skutočností aj odkazom na listiny a označené dôkazy. Jeho právni predchodcovia - Poľnohospodárske družstvo Dolné Srnie, IČO: 17642566, Poľnohospodárske družstvo Čachtice, IČO: OO 206 792 a PASIA spol. s r.o., IČO: 31 422 900 (ďalej spolu aj "družstvá") sa svojimi žalobami v znení ich doplnení domáhali od žalovaného náhrady majetkovej ujmy za špecifikované obdobia. Samotné družstvá už v podaných žalobách špecifikovali vo vodoprávnom konaní vydané rozhodnutia, ktorým boli určené a vymedzené pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov na ochranu výdatnosti, akosti a zdravotnej nezávadnosti vodných zdrojov a stanovené záväzné podmienky pre spôsob hospodárskeho využitia vymedzených pásiem hygienickej ochrany (ďalej len "ochranné pásma"). Družstvá zároveň už v podaných žalobách v rámci opisu rozhodujúcich skutočností uviedli, že sú oprávnenými nájomcami v špecifikovaných katastrálnych územiach, na ktorých boli vyhlásené ochranné pásma a rovnako uviedli konkrétne príčiny vzniku majetkovej ujmy, jej zložiek, ako aj konkrétne dôsledky dodržiavania obmedzujúcich opatrení v ochranných pásmach. Družstvá už v samotných žalobách navrhli vykonať

znalecké dokazovanie na špecifikáciu majetkovej ujmy a jej výšky. Ak teda prvoinštančný súd uviedol, že on, žalobca nepreukázal výšku žalobou uplatnenej náhrady majetkovej ujmy, ani nezodpovedal spôsob jej výpočtu, potom je potrebné skonštatovať, že už samotné družstvá navrhli, aby súd ustanovil znalca na zodpovedanie otázky, aká je výška majetkovej ujmy v ochranných pásmach vodárenských zdrojov na pozemkoch obhospodarovaných družstvami ako pôvodnými žalobcami. Zároveň z odborných posudkov Výskumného ústavu pôdoznanectva a ochrany pôdy jednoznačne vyplýva jednak špecifikácia kultúrnych dielov obhospodarovaných družstvami v ochranných pásmach, ako aj rozsah užívania kultúrnych dielov v prípade, že kultúrne diely zasahujú do odborné posudky pritom zároveň špecifikujú aj celkovú výmeru družstvami obhospodarovaných pozemkov v ochranných pásmach počas jednotlivých rokov. Uvedeným spôsobom došlo k prieniku plôch užívaných družstvami s ochrannými pásmami. Žalobca počas celého súdneho konania opätovne poukazoval na skutočnosť, že vyhlásené ochranné pásma neboli zaznamenané do katastrálnych máp, ale len do vodohospodárskych ortofotomáp. V tejto súvislosti upriamoval pozornosť na skutočnosť, že ochranné pásma neboli špecifikované v správnych rozhodnutiach číslami parciel, ale len popisným topografickým spôsobom terénneho označenia. Je teda pochopiteľné, že sa ochranné pásma vplyvom času a prírodných podmienok dokonca menili. Prvoinštančný súd

v rozsudku bez uvedenia relevantného dôvodu len bagatelizoval predložené čestné vyhlásenia družstiev a kontrolných štátnych inštitúcií týkajúce sa skutočného obhospodarovania pozemkov v ochranných pásmach a dodržiavania obmedzujúcich opatrení v nich stanovených, pričom takýto postup prvoinštančného súdu vrátane jeho rozsudku je zjavne arbitrárny. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na uznesenie dovolacieho Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3Cdo 212/2015 zo dňa 04.05.2017 v obdobnej právnej veci,

v ktorom v bode 30. NS SR dovolací súd uviedol že: "Pokiaľ ide o výklad § 32 ods. 6 zákona č. 364/2004 Z. z. odvolacím súdom z hľadiska podmienky vzniku nároku na majetkovú ujmu, dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že toto ustanovenie sa prioritne zaoberá náhradou majetkovej ujmy za obmedzenie užívania pozemkov, pričom nárok na majetkovú ujmu považuje za preukázaný iba vtedy, ak je preukázané, že vlastník (nájomca) užíva pozemky

v ochranných pásmach vodárenských zdrojov. To však neznamená (okrem toho za stavu, že štátny orgán ochranné pásma vôbec nevymedzil), že užívanie týchto pozemkov nemôžu preukázať inak. Z uvedeného vyplýva, že sám dovolací súd vo vzťahu k preukazovaniu

užívania pozemkov v ochranných pásmach (za stavu, že štátny orgán ochranné pásma vôbec nevymedzil, ako tomu bolo aj v prejednávanej spore) výslovne pripúšťa možnosť preukazovania užívania pozemkov rôznymi spôsobmi. Žalobca uviedol, že

v priebehu vedeného súdneho konania bolo teda nepochybné, že sa od žalovaného domáha vyčíslenej majetkovej ujmy vzniknutej obmedzením hospodárenia na družstvami užívaných pozemkoch v ochranných pásmach za presne špecifikované obdobie. On, žalobca opísal rozhodujúce skutočnosti spočívajúce v obmedzení hospodárenia na družstvami užívaných pozemkoch v ochranných pásmach, a to aj legislatívne prípustným odkazom na predložené listiny. Napokon žalobca (resp. jeho právni predchodcovia) predložil, resp. označil dôkazy, ktorých sa dovolával, a to správne rozhodnutia, na základe ktorých boli vyhlásené ochranné pásma, a ktorým boli stanovené záväzné podmienky, ktoré boli družstvá povinné dodržiavať (pod sankciami ukladania pokút), niekoľko vzorových nájomných zmlúv, čestné vyhlásenia, odborné posudky, potvrdenia kontrolných úradov, návrh na znalecké dokazovanie na ustálenie výšky majetkovej ujmy. Už samotnými družstvami navrhnutý dôkaz v pôvodných žalobách na vykonanie znaleckého dokazovania za účelom ustálenia výšky majetkovej ujmy súd prvej inštancie bez relevantného dôvodu nevykonal. Znaleckým dokazovaním sa mala určiť presná výška vzniknutej majetkovej ujmy, pričom vypracovanie znaleckého posudku na určenie výšky majetkovej ujmy predpokladá aj samotné ustanovenie § 32 ods. 6 zákona

č. 364/2004 Z. z. o vodách v relevantnom znení. Je teda zrejmé, že on si splnil v predmetnom spore jednak povinnosť tvrdenia, ako aj dôkaznú povinnosť o skutočnostiach, že družstvá boli obmedzené v hospodárení na pozemkoch v ochranných pásmach, ako aj že družstvá boli nájomcami špecifikovaných pozemkov v ochranných pásmach. Bol názoru, že prílišný formalizmus pri posudzovaní úkonov účastníkov občianskeho súdneho konania a nadmerný tlak na dopĺňanie takých náležitostí do procesných úkonov účastníkov, ktoré nemajú oporu

v zákone, ktoré idú nad rámec zákona alebo nemajú základný význam pre ochranu zákonnosti, nie sú v súlade s ústavnými princípmi spravodlivého procesu (mutatis mutandis rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn.: II. ÚS 135/04 a II. ÚS 174/04). Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa táto ochrana v zákonom predpokladanej kvalite dostane bez toho, aby sa mu ukladali v spojitosti s jej uplatnením povinnosti,

ktoré od účastníka nevyžaduje zákon, keďže podľa čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu potvrdil a priznal žalovanému plnú náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Uviedol, že odmieta a popiera nároky uplatnené žalobcom v tomto konaní ako zjavne nedôvodné. Bol názoru, že hoci žalobca sa opiera o nesprávny výklad kritického ust. § 32 ods. 6 zák. o vodách vo vtedajšom znení a žalobcom presadzované právne východisko je nesprávne, aj napriek tomu v prvoinštančnom konaní nijako nepreukázal ani len tie skutočnosti, že má zmluvami založený nájomný vzťah ku konkrétnym pozemkom, čo by bol prvý z čiastkových znakov vlastnej aktívnej vecnej legitímácie; že sa prenajaté pozemky nachádzajú práve v pásme hygienickej ochrany vodného zdroja, čo by bol doplňujúci znak k jeho vlastnej aktívnej vecnej legitímácii; že úplne dodržiaval stanovené zákazy a obmedzenia na prenajatých konkrétnych pozemkoch nepochybne sa nachádzajúcich v pásme hygienickej ochrany vodného zdroja, čo by bol následný z čiastkových znakov vlastnej aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, a že vznik nejakej majetkovej ujmy spočíva výlučne v priamej príčinnej súvislosti so striktným dodržiavaným stanovených zákazov a obmedzení na prenajatých pozemkoch v pásme hygienickej ochrany vodného zdroja, čo by po prípadnom akceptovaní jeho výkladu vlastnej aktívnej legitímácie mohlo doviesť súd vôbec k úvahe o prípadnom ďalšom spôsobe a prostriedkoch pokračovania v dokazovaní. Žalobca takto v prvoinštančnom konaní viacmenej manifestoval svoju neschopnosť preukázať súdu prvej inštancie už len ten prvý predpoklad svojej interpretácie vecnoprávneho (nájomného = relatívneho) vzťahu k bližšie nešpecifikovaným pozemkom, a to nielen čo do ich právneho označenia, ale aj čo do stotožnenia ich umiestnenia vo vymedzenom areáli špeciálnej ochrany. Potom logicky ani nebolo potrebné sa ďalej zaoberať tými ďalšími v poradí vypočítanými okolnosťami, pričom žalovaný dôvodne predpokladal, že žalobca iba ako odvodený nástupca pôvodných žalobcov by ani v týchto okolnostiach nič podstatné pre svoj vznesený nárok nepreukázal. Táto dôvodná domnienka sa dala nepriamo vydedukovať aj z jeho nástojenia ihneď vykonať znalecký posudok, a to ešte bez vlastnej súkromnej iniciatívy ho prípadne obstaráť sám v zmysle § 209 CSP. Veď prvoinštančnému súdu postačilo, aby žalobca nepreukázal čo i len jedinú zo zhora vypočítaných hypotéz, ktoré však musel kumulatívne naplniť všetky, aby sa s ním mohlo konať ako so žalobcom, u ktorého by mohli byť predbežne dané predpoklady na priznanie plnenia. Žalobca sa teda snažil obísť túto súdom prioritne skúmanú podmienku vecnej legitímácie, navyše vychádzajúcej len z jeho subjektívneho výkladu zákona, teda že má byť práve tým žalobcom, ktorému by prislúchali zákonom vymedzené hmotnoprávne východiská, ktoré však celkom ničím nedokazoval. Podľa jeho názoru bolo až nepatričné podsúvať súdu, aby sa ten uspokojil iba s tým, že na dokázanie relatívneho nájomnoprávneho vzťahu mu postačia len žalobcove tvrdenia a podružné, viacmenej polohopisné dôkazy (napr. ortomapa), ktoré navyše nijako konkrétne neosvedčujú nájomné pomery k abstraktne opísaným pozemkom. Zrejme k tomuto pokusu žalobcu doviedol aj neštandardný úspech, keď nedôsledným opomenutím zo strany najvyššieho súdu sa mu podarilo vec dostať až do tohto štádia, teda do konania vo veci samej, a to bez splnenia základnej poplatkovej povinnosti. Pasivita a neschopnosť žalobcu preukázať primárny predpoklad, ktorým by vecne dokázal súdu svoje postavenie aktívne legitimovanej strany sporu, dal priestor súdu prvej inštancie, aby ten mohol právom aplikovať tzv. sudcovskú koncentráciu podľa § 153 CSP. Napokon aj s ohľadom na tento moment je potom jeho vyjadrenie viacmenej ohraničené touto primárnou okolnosťou, a aj preto nebolo ďalej potrebné podrobnejšie polemizovať s ojedinelým a stručným záverom najvyššieho súdu k výkladu ust. § 32 ods. 6 zák. o vodách, dokonca nachádzajúceho sa iba v nemeritórnom rozhodnutí. Hoci sa k tomuto jedinému, praxi aj logike sa vymykajúcemu názoru žalobca úzkostlivo upína, tak v obdobných veciach bolo meritórne rozhodnuté inými súdmi, vrátane odvolacích, že interpretácia žalobcu ust. § 32 ods. 6 zák. o vodách je nesprávna. Ďalšie odvolacie dôvody žalovaný označil len za procesné teoretické úvahy podložené síce judikatúrou ústavného súdu či súdu najvyššieho, ktoré by ale mohli byť relevantné v úplnej inej situácii, teda ak by žalobca súdu predložil nejaké dôkazy, ktoré by osvedčili aspoň jeho interpretáciu aktívnej vecnej legitímácie v spore. Žalovaný uviedol, že minimálne v tejto prioritnej okolnosti súd prvej inštancie dal dostatočnú odpoveď na komplex viacerých otázok, ktoré žalobcu vylučovali z aktívnej vecnej legitímácie.

4. Žalobca na vyjadrenie žalovaného písomne nereagoval.

5. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu podaného odvolania podľa § 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a že napadnutý rozsudok je potrebné potvrdiť ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP, pričom v zmysle ods. 2 citovaného ustanovenia

sa stotožnil s jeho odôvodnením. O odvolaní žalobcu rozhodol podľa § 385 ods. 1 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania, pretože vo veci nebolo potrebné zopakovať dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem.

6. Za podstatné tvrdenia uvedené v odvolaní považoval odvolací súd tvrdenie žalobcu, že nakoľko predmetný spor začal ešte za účinnosti zák. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len O.s.p.), v zmysle uvedeného právneho predpisu upravujúceho vedenie súdneho konania postačovalo opísanie rozhodujúcich skutočností aj s odkazom na listiny a označené dôkazy. Keďže túto povinnosť si v rámci súdneho konania splnili ešte jeho právni predchodcovia špecifikáciou rozhodnutí o určení a vymedzení pásiem ochrany vodných zdrojov a tvrdením, že sú oprávnenými nájomcami nehnuteľností nachádzajúcich sa v ochranných pásmach, pričom uviedli konkrétne príčiny vzniku majetkovej ujmy s návrhom na vykonanie znaleckého dokazovania na jej špecifikáciu a výšku, záver prvoinštančného súdu o nepreukázaní výšky žalobou uplatnenej náhrady škody je nesprávny. Žalobca tiež argumentoval tým, že nakoľko z odborných posudkov Výskumného ústavu pôdoznanectva a ochrany pôdy nepochybne vyplýva špecifikácia a výmena pozemkov obhospodarovaných právnymi predchodcami žalobcu v ochranných pásmach a že skutočné obhospodarovanie takých pozemkov s dodržiavaním obmedzujúcich opatrení vyplynulo z predložených častých vyhlásení predchodcov žalobcu a záznamov kontrolných štátnych inštitúcií, konštatovanie súdu prvej inštalácie o neunesení dôkazného bremena je v rozpore s uvedenými skutočnosťami, lebo žalobca si v súdnom konaní riadne splnil nielen povinnosť tvrdenia, ale aj dôkaznú povinnosť.

7. Odvolací súd sa s argumentáciou žalobcu uvedenou v odvolaní nestotožnil.

8. Predovšetkým je potrebné zdôrazniť, že súd prvej inštalácie správne, v súlade s aktuálnou rozhodovacou činnosťou súdov Slovenskej republiky, na ktorú poukázal v odseku 43 odôvodnenia svojho rozsudku, konštatoval, že ak ustanovenia § 26 zák. č. 184/2002 Z.z. o vodách v znení účinnom do 30.06.2004 a § 30 zák. č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení účinnom do 14.01.2015 stanovujú všeobecné povinnosti ochrany vodných pomerov a vodárenských zdrojov, a to nielen vlastníkom, ale aj správcovi alebo nájomcovi poľnohospodárskych pozemkov, pričom zákonodarca pre všetky tieto „povinné“ osoby použil legislatívnu skratku „vlastník“, potom aj ustanovenia § 28 ods. 6 zák. č. 184/2002 Z.z. v znení účinnom do 30.06.2004 a § 32 ods. 6 zák. č. 364/2004 Z.z. v znení účinnom do 14.01.2015 upravujúce náhradu majetkovej ujmy vlastníka sa vzhľadom na použitú legislatívnu skratku vzťahujú aj na správcu a nájomcu poľnohospodárskych pozemkov, a teda nielen vlastníka, ale aj nájomcu poľnohospodárskych pozemkov je oprávnený uplatniť si náhradu majetkovej ujmy na základe uvedených ustanovení.

9. Zároveň je však nutné poukázať na to, že nielen z ust. § 28 ods. 6 zák. č. 184/2002 Z.z. o vodách v znení účinnom do 01.07.2004, ale aj z ust. § 32 ods. 6 zák. č. 364/2004 Z.z. o vodách účinného od 01.07.2004 vyplýva, že je potrebné preukázať vlastníctvo alebo oprávnený nájomný vzťah k pozemkom patriacim do ochranného pásma vodárenských zdrojov ako aj skutočnosť, že vlastník alebo nájomca, resp. správca bol obmedzený v užívaní takých pozemkov. Pokiaľ súd prvej inštalácie, vychádzajúc z tvrdení žalobcu, resp. jeho predchodcov a z dôkazov nimi produkovaných dospel k záveru o nepreukázaní nájomného vzťahu pôvodných žalobcov k predmetným pozemkom, jeho záver má oporu v skutkových zisteniach na základe vykonaného dokazovania, pretože ani žalobca, ani jeho predchodcovia (pôvodní žalobcovia) nepreukázali existenciu nájomného vzťahu k všetkým pozemkom, pri ktorých si uplatnili náhradu majetkovej ujmy. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na odseky 45. a 46. odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorých prvoinštančný súd jasne a zrozumiteľne vysvetlil, ako dospel k záveru o neunesení dôkazného bremena ohľadne existencie nájomného vzťahu pôvodných žalobcov k pozemkom, za obmedzené užívanie ktorých žiadal majetkovú ujmu od žalovaného. Argumentácia žalobcu, ktorý v odvolaní tvrdil, že v súlade s procesným poriadkom upravujúcim postup v konaní pred súdom platným v čase podania žaloby na súd prvej inštalácie (teda v súlade s O.s.p. účinným do 30.06.2016) už pôvodní žalobcovia v rámci opisu rozhodujúcich skutočností uviedli, že sú oprávnenými nájomcami a predložili odborné posudky, čím riadne špecifikovali svoj nárok a označili dôkazy, nie je opodstatnená, pretože, ako správne dôvodil súd prvej inštalácie, zo žiadneho z označených alebo predložených dôkazov nebolo zrejmé, za ktoré pozemky si žalobca uplatnil náhradu majetkovej ujmy, či bol v danom období ich nájomcom, resp. či boli nájomcami jeho predchodcovia, či ich reálne užíval a či sa skutočne nachádzali v ochranných pásmach vodárenských zdrojov. Je nepochybné, že dôkaznú povinnosť mali účastníci konania (strany sporu) aj v zmysle právnej úpravy O.s.p. (§ 120). Pokiaľ súd prvej inštalácie po 01.07.2016 postupoval pri prejednávaní predmetného sporu

podľa CSP, jeho postup bol v súlade s ust. § 470 ods. 1, 2 CSP. Nemožno súhlasiť so žalobcom, že skutkovými tvrdeniami pôvodných žalobcov s odvolaním sa na rozhodnutia príslušných štátnych orgánov sa nahradila povinnosť uniesť dôkazné bremeno o takých tvrdeniach. Povinnosť uniesť dôkazné bremeno o tvrdených skutočnostiach boli strany sporu povinné aj v čase platnosti a účinnosti O.s.p. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku (v odseku 45.) riadne zdôvodnil aj to, prečo nepovažoval za relevantné údaje uvedené v odborných posudkoch Výskumného ústavu pôdozvedectva a ochrany pôdy. Oporu v zistenom skutkovom stave má tiež konštatovanie prvoinštančného súdu, že ani žalobca, a ani jeho predchodcovia ďalej nepreukázali, v akom rozsahu skutočne hospodárili na dotknutých pozemkoch, ako dodržiavali všetky potrebné obmedzenia súvisiace s ochrannými pásmami, v čom spočívali ich obmedzenia, prípadne aké prostriedky vynaložili v súvislosti so zachovaním režimu ochranných pásiem vodárenského zdroja. V tomto smere odvolací súd poukazuje v podrobnostiach na odôvodnenie uvedené v odsekoch 47. a 48. napadnutého rozsudku, kde prvoinštančný súd vysvetlil, ako dospel k záveru o nepreukázaní rozsahu obmedzenia užívania pozemkov a zároveň uviedol aj dôvody, pre ktoré nevyhovel návrhu žalobcu, resp. jeho predchodcov na nariadenie znaleckého dokazovania. Odvolací súd v procesnom postupe súdu prvej inštancie v súvislosti s nenariadením znaleckého dokazovania nevzhladol pochybenie, ktorým by došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces. Je totiž potrebné zdôrazniť, že len ak by žalobca preukázal, resp. osvedčil vyššie uvedené skutočnosti ohľadne existencie nájomného vzťahu a konkrétneho obmedzenia pri preukázateľnom užívaní pozemkov nepochybne patriacich do ochranných pásiem a ak by už sporná zostala len výška majetkovej náhrady, až vtedy by bolo namieste nariadenie znaleckého dokazovania na výšku majetkovej náhrady.

10. Odvolací súd na základe vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu v konaní na súde prvej inštancie dospel zhodne s prvoinštančným súdom k záveru, že žalobca v predmetnom spore neunesol dôkazné bremeno o dôvodnosti nároku na zaplatenie 477.000 Eur s príslušenstvom z titulu náhrady majetkovej ujmy.

11. Pokiaľ žalobca v odvolaní tvrdil, že napadnutý rozsudok je zmätočný, nepreskúmateľný a že je výsledkom zjavnej svojvôle prvoinštančného súdu, odvolací súd k tomu uvádza, že spravodlivé rozhodnutie nie je také, aké očakáva strana sporu, ale také, ktoré vychádza zo skutkových zistení súdu na základe vykonaných dôkazov a na základe aplikácie právnych noriem na zistený skutkový stav. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s požiadavkami § 220 ods. 2 CSP a skutočnosť, že jeho výrok a odôvodnenie nenapĺňa predstavu o výsledku sporu, neznamená, že rozhodnutie súdu je svojvoľné.

12. Z dôvodov vyššie uvedených odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP.

13. O nároku žalovaného na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 % rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP vzhľadom na plný úspech žalovaného v odvolacom konaní.

14. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) :

- dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP)

- dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,
 - a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu
 - b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
 - c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)
- dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP)
- dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP)
- v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh, § 428 CSP)
- dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).